

FSMA

www.fsma.be

FSMA NEWS

**Nieuwsbrief bemiddelingsactiviteit
in bank- en beleggingsdiensten**

juli 2020

**STRIJD TEGEN WITWASSEN VAN GELD EN
FINANCIERING VAN TERRORISME – INSCHRIJVINGS-
EN BEDRIJFSUITOEFENINGSVOORWAARDEN
VOOR DE BEMIDDELINGSACTIVITEIT IN BANK- EN
BELEGGINGSDIENSTEN**

BEVINDINGEN VAN VERSCHILLENDE INSPECTIES BIJ MAKELAARS IN BANK- EN BELEGGENSDIENSTEN

Deze nieuwsbrief gaat kort in op de belangrijkste bevindingen van de inspecties die in 2019 bij makelaars in bank- en beleggingsdiensten zijn uitgevoerd. Deze inspecties betroffen de naleving van sommige bepalingen van de wet over de strijd tegen witwassen van geld en financiering van terrorisme (de zogenaamde 'AML-wet'¹), enerzijds, en over de inschrijvings- en bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden² voor de bemiddelingsactiviteit in bank- en beleggingsdiensten waarvan sprake is in de desbetreffende wetgeving (hierna 'de wet van 22 maart 2006'³), anderzijds.

Na elke inspectie heeft de FSMA een individueel verslag opgesteld, waarin zij administratieve maatregelen oplegde en bepaalde binnen welke termijnen die maatregelen moesten worden nageleefd. De betrokken makelaars in bank- en beleggingsdiensten hebben alle feiten erkend en de nodige stappen ondernomen om gevolg te geven aan de geformuleerde bevelen. De FSMA zorgt ter zake verder voor een nauwlettende follow-up.

Nadat de FSMA tijdens sommige inspecties ernstige aanwijzingen had ontdekt dat bepaalde makelaars in bank- en beleggingsdiensten beleggingsadvies voor eigen rekening zouden verstrekken, wat aanleiding kan geven tot een administratieve sanctie, heeft zij de auditeur met het onderzoek van de betrokken dossiers gelast.

In het algemeen heeft de FSMA vastgesteld dat de gecontroleerde entiteiten bepaalde verplichtingen inzake witwassen van geld en financiering van terrorisme (hierna 'WG/FT') niet correct ten uitvoer legden. De inspecties hebben zo tekortkomingen aan het licht gebracht op het vlak van:

- de passende deskundigheid en de kennis van het Belgische wettelijke en regelgevende kader inzake de voorkoming van het WG/FT-risico in hoofde van bepaalde *Anti-Money Laundering Compliance Officers* (hierna 'de AMLCO's');
- de procedure voor de actualisering van de algemene risicobeoordeling;
- de identificatie en de systematische identiteitsverificatie van de uiteindelijke begunstigers, meer specifiek van de cliënten-rechtspersonen voor wie de identificatie- en identiteitsverificatieverplichtingen gelden;
- de individuele risicobeoordeling.

Voor bepaalde verplichtingen inzake de inschrijvings- en bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden van de gecontroleerde entiteiten zijn tijdens de inspecties ook tekortkomingen ontdekt bij:

- de vaststelling van doeltreffende procedures voor de identificatie, de meting, het beheer en de opvolging van en de interne verslaggeving over de belangrijke risico's die de gecontroleerde entiteit mogelijk loopt, inclusief de voorkoming van belangenconflicten;
- de invoering van een passende beleidsstructuur die op het hoogste niveau gebaseerd is op een duidelijk onderscheid tussen, enerzijds, de effectieve leiding van de onderneming en, anderzijds, het toezicht op die leiding, en die binnen de onderneming in een passende functiescheiding en in een duidelijk omschreven, transparante en coherente regeling voor de toewijzing van verantwoordelijkheden voorziet.

¹ Wet tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, *B.S.*, 6 oktober 2017.

² Hierbij wordt verwezen naar de circulaire [FSMA_2018_10](#) van 19 juli 2018, getiteld 'Verduidelijking van de toegestane activiteiten en van sommige organisatorische verplichtingen voor makelaars in bank- en beleggingsdiensten'.

³ Wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten, *B.S.*, 28 april 2006.

I. Methodologie

De inspecties zijn in juni 2019 bij bepaalde makelaars in bank- en beleggingsdiensten (hierna ‘de gecontroleerde entiteiten’) uitgevoerd. De makelaars werden geselecteerd op basis van de resultaten van een risicoanalyse door de FSMA.

De inspecties werden een maand op voorhand aangekondigd. Vóór de inspectie heeft de FSMA de informatie en de documenten geanalyseerd die de gecontroleerde entiteiten haar, op haar verzoek, hadden bezorgd. Een bezoek ter plaatse duurde één dag. Na afloop van de controle stelde de FSMA elke gecontroleerde entiteit die op dat moment nog in het register van de tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten was ingeschreven, in kennis van haar inspectiebevindingen. Verder legde zij de termijnen vast waarbinnen de betrokkenen de vastgestelde tekortkomingen moesten verhelpen.

II. Vaststellingen na afloop van de inspectie naar aanleiding waarvan bevelen zijn geformuleerd

a. Met betrekking tot de WG/FT-vereisten

In het algemeen beschikten de gecontroleerde entiteiten over een algemene risicobeoordeling. Een procedure voor de actualisering van die algemene risicobeoordeling bleek daarentegen niet steeds voorhanden.

De FSMA heeft vastgesteld dat slechts een beperkt aantal gecontroleerde entiteiten de andere gecontroleerde verplichte procedures niet hadden opgesteld⁴.

Tijdens de inspectie ter plaatse en het gesprek met de AMLCO's van de gecontroleerde entiteiten heeft de FSMA bij verschillende entiteiten een gebrekkige kennis vastgesteld van de reglementering over de voorkoming van het WG/FT-risico en meer specifiek van:

- / het begrip ‘atypische verrichting’;
- / het begrip ‘politiek prominent persoon’ (hierna ‘PPP’) en de te nemen aanvullende waakzaamheidsmaatregelen als de cliënten PPP's, familieleden van PPP's of personen bekend als naaste geassocieerden van PPP's zijn;
- / de situaties waarin een melding van vermoedens aan de Cel voor financiële informatieverwerking (‘CFI’) moet worden verricht;
- / de waakzaamheidsverplichtingen als bedoeld in de bindende bepalingen betreffende financiële embargo's, en de modaliteiten voor de verificatie van de aanwezigheid van een cliënt op de in het kader van die bepalingen opgestelde lijsten.

Bij het onderzoek van de cliëntendossiers tijdens de inspectie heeft de FSMA vastgesteld dat bepaalde gecontroleerde entiteiten niet systematisch over de lijst van de uiteindelijke begunstigen van hun cliënten-rechtspersonen beschikten, terwijl zij die lijst nodig hebben voor de naleving van hun verplichting tot identificatie en identiteitsverificatie van de cliënten.

De FSMA herinnert er ter zake aan dat de aan de WG/FT-wetgeving onderworpen entiteiten die toegang hebben tot het centrale register van de uiteindelijke begunstigen, zich niet uitsluitend op de raadpleging van dat register mogen baseren om te voldoen aan hun verplichting tot identificatie en identiteitsverificatie van de uiteindelijke begunstigen van hun cliënten. Zij moeten daartoe dus aanvullende maatregelen nemen die evenredig zijn met het risiconiveau van de cliënt⁵.

Bepaalde tussenpersonen bleken bovendien niet te kunnen aantonen dat zij elk van hun cliënten een risiconiveau hadden toegekend bij de individuele risicobeoordeling, en dat zij hun cliënten in risicocategorieën hadden ondergebracht⁶.

⁴ Het ging daarbij onder meer om de procedure voor de identificatie en identiteitsverificatie van de betrokken personen en de procedure voor de identificatie en analyse van atypische verrichtingen.

⁵ Artikel 29 van de AML-wet.

⁶ Als bedoeld in artikel 4 van het FSMA-reglement van 3 juli 2018 betreffende de voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme.

Tot slot heeft de FSMA vastgesteld dat de in het inschrijvingsdossier van de gecontroleerde entiteiten vermelde AMLCO niet steeds de persoon was die tijdens de inspectie ter plaatse als dusdanig werd voorgesteld.

b. Met betrekking tot de voorwaarden voor de inschrijving en de uitoefening van bemiddelingsactiviteiten in bank- en beleggingsdiensten

De wet van 22 maart 2006 beperkt de activiteiten die de makelaars in bank- en beleggingsdiensten mogen verrichten⁷.

Zo bepaalt de wet, in verband met de verlening van beleggingsadvies, bijvoorbeeld dat die dienst niet voor eigen rekening, maar uitsluitend voor rekening van gereguleerde ondernemingen mag worden verricht. Bovendien mag dat advies enkel op effecten en op rechten van deelneming in instellingen voor collectieve belegging slaan.

Bij het doornemen van bepaalde cliëntendossiers van de gecontroleerde entiteiten heeft de FSMA meer specifiek de naleving van dat punt van de reglementering gecontroleerd. In diverse gevallen heeft zij ernstige aanwijzingen vastgesteld dat beleggingsadviesdiensten voor eigen rekening zouden worden verstrekt.

Verder heeft de FSMA onderzocht of de gecontroleerde entiteiten over de wettelijk vereiste passende procedures beschikten. Zij heeft daarbij vastgesteld dat de procedure rond de identificatie, de meting, het beheer en de opvolging van en de interne verslaggeving over de belangrijke risico's die de vennootschap mogelijk loopt, inclusief de voorkoming van belangenconflicten⁸, bij bepaalde tussenpersonen onvolledig was of zelfs ontbrak.

Bovendien verplicht de wetgeving de makelaars in bank- en beleggingsdiensten om de effectieve leiding van de onderneming aan ten minste twee natuurlijke personen toe te vertrouwen⁹. Niet alle gecontroleerde entiteiten leefden die verplichting na.

De wetgeving¹⁰ legt ook de invoering van een passende beleidsstructuur op die op het hoogste niveau gebaseerd is op een duidelijk onderscheid tussen, enerzijds, de effectieve leiding van de onderneming en, anderzijds, het toezicht op die leiding, en die binnen de onderneming voorziet in een passende functiescheiding en in een duidelijk omschreven, transparante en coherente regeling voor de toewijzing van verantwoordelijkheden.

De FSMA heeft bij verschillende gecontroleerde entiteiten vastgesteld dat, aan de hand van de bij de controle verstrekte toelichtingen, niet steeds kon worden nagegaan of die wettelijke verplichting werd nageleefd.

Tot slot heeft de FSMA vastgesteld dat de website van bepaalde gecontroleerde entiteiten foutieve informatie bevatte. Dat is in strijd met de voor de tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten geldende verplichting om correcte, duidelijke en niet-misleidende informatie te verstrekken¹¹.

⁷ Artikelen 11, § 1, tweede lid, 1°, en 12, § 1, 3°, eerste lid, van de wet van 22 maart 2006.

⁸ Artikel 11, § 1/1, van de wet van 22 maart 2006 en artikel 25, § 1, eerste lid, 3°, van de wet van 25 oktober 2016.

⁹ Artikel 11, § 1/1, van de wet van 22 maart 2006 en artikel 23, § 2, van de wet van 25 oktober 2016.

¹⁰ Artikel 11, § 1/1, van de wet van 22 maart 2006 en artikel 25, § 1, eerste lid, 1°, van de wet van 25 oktober 2016.

¹¹ Artikel 14, § 1, van de wet van 22 maart 2006.